

INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Umultowska 87, 61-614 Poznań

listopad 2003

Dr Maciej Radziejewski z Zakładu Algebry i Teorii Liczb otrzymał nagrodę Prezesa Rady Ministrów za rozprawę doktorską pt. „Wybrane zagadnienia teorii funkcji L wraz z zastosowaniami” napisaną pod kierunkiem prof. dra hab. Jerzego Kaczorowskiego.

★ ★ ★ ★ ★

Senat UAM na posiedzeniu w dniu 27.10.2003 wyraził zgodę na mianowanie prof. dra hab. Pawła Domańskiego na stanowisko profesora zwyczajnego.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 7.11.2003 przyjęła sprawozdanie Dziekana prof. dra hab. Zbigniewa Palki za okres od 1.10.2002 do 30.09.2003.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału wyraziła zgodę na mianowanie prof. dra hab. Andrzeja Rucińskiego na stanowisko profesora zwyczajnego.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu w dniu 7.11.2003 Rada Wydziału wszczęła przewód doktorski mgr Agnieszce Figaj z Instytutu Matematyki Uniwersytetu w Zielonej Górze, słuchaczce (w trybie zaocznym) Studium Doktoranckiego przy naszym Wydziale. Rada zatwierdziła temat rozprawy doktorskiej, który brzmi: „Zastosowanie lematu o regularności do obliczania liczb Ramsey’a” i powołała na promotora prof. dra hab. Tomasza Łuczaka. Wyznaczono również następujący zakres egzaminów doktorskich: dyscyplina podstawowa — matematyka dyskretna, dyscyplina dodatkowa — filozofia matematyki, język obcy — angielski.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału wszczęła przewód doktorski mgrowi Pawłowi Prałatowi z Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Kaliszu, słuchaczowi (w trybie zaocznym) Studium Doktoranckiego przy naszym Wydziale. Rada zatwierdziła temat rozprawy doktorskiej, który brzmi: „Grafy proteuszowe” i powołała na promotora prof. dra hab. Tomasza Łuczaka. Wyznaczono również następujący zakres egzaminów doktorskich: dyscyplina podstawowa — matematyka dyskretna, dyscyplina dodatkowa — filozofia matematyki, język obcy — angielski. Rada nie wyraziła zgody na przedstawienie rozprawy doktorskiej w języku angielskim.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 7.11.2003 powołała recenzentów w przewodzie doktorskim mgr Jolanty Brandys z Samodzielnego Zakładu Geometrii Wykreślnej i Grafiki Inżynierskiej Politechniki Krakowskiej. Zostali nimi: prof. dr hab. Tomasz Dłotko (Uniwersytet Śląski w Katowicach) i prof. dr hab. Zdzisław Kamont (Uniwersytet Gdański).

★ ★ ★ ★ ★

Rada zaopiniowała pozytywnie wniosek prof. dra hab. Macieja Drozdowskiego o zatrudnienie na okres 1 roku na 1/2 etatu na naszym Wydziale.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 7.11.2003 przyjęła uchwałę w sprawie rekrutacji na pierwszy rok studiów oraz na magisterskie studia uzupełniające w roku 2004.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału przyjęła też uchwałę o postępowaniu rekrutacyjnym w roku 2004.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 7.11.2003 Rada Wydziału przyjęła również uchwałę w sprawie rekrutacji kandydatów, którzy zdawali „Maturę 2000”.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 7.11.2003 przyjęła uchwałę w sprawie wyróżniania prac doktorskich.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 7.11.2003 odbyła się dyskusja w sprawie zasad przyznawania dodatkowego wynagrodzenia za prace badawcze.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału powołała w dniu 7.11.2003 komisję ds. nagród na rok akademicki 2003/2004 w następującym składzie: prof. dr hab. Henryk Hudzik (przewodniczący), prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski (zastępca przewodniczącego), prof. dr hab. Wojciech Buszkowski, prof. dr hab. Paweł Domański, prof. dr hab. Mirosław Krzyśko, prof. dr hab. Andrzej Ruciński, prof. dr hab. Leszek Skrzypczak i prof. dr hab. Maciej Wygralak.

★ ★ ★ ★ ★

Cytat

I think that it is a relatively good approximation to truth — which is much too complicated to allow anything but approximations — that mathematical ideas originate in empirics, although the genealogy is sometimes long and obscure. But, once they are so conceived, the subject begins to live a peculiar life of its own and is better compared to a creative one, governed by almost entirely aesthetical motivations, than to anything else and, in particular, to an empirical science.

John von Neumann

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Tomasz Szulc z Zakładu Metod Numerycznych został wybrany jako współkierujący w okresie od stycznia 2004 do grudnia 2006 pracami sekcji „Applied and Numerical Linear Algebra” działającej w ramach Gesellschaft für Angewandte Mathematik und Mechanik.

★ ★ ★ ★ ★

Z historii . . .

---

150 lat temu, 10.08.1853 roku zmarł Józef Stefan Hoene, znany jako Józef Maria Hoene-Wroński, wybitny, dziś prawie zapomniany, matematyk i filozof. Urodził się 23.08.1776 roku w Wolsztynie. W latach 1786–1790 pobierał naukę w Szkole Wydziałowej w Poznaniu. Po ukończeniu szkoły postanowił, wbrew woli rodziców, wstąpić do wojska. Uciekł więc z domu i zmieniając nazwisko na Wroński, został kadetem Korpusu Artylerii. W bitwie pod Maciejowicami (był już naówczas porucznikiem i dowódcą baterii) dostał się do niewoli. Wstąpił wtedy do armii rosyjskiej awansując do stopnia majora. Po śmierci ojca i otrzymaniu spadku zrezygnował z kariery wojskowej i postanowił poświęcić się nauce (dymisja jego została przyjęta przez cara w 1797 roku, jednocześnie przyznano mu prawo dożywotniego noszenia mundurów oficerskich). W roku 1798 wyjechał do Królewca z zamiarem studiowania tam filozofii. Kiedy się okazało, że Kant jest już na emeryturze, zmienił plany i podjął studia w Halle i Getyndze. W 1800 wyjechał do Anglii, a następnie do Francji, gdzie wstąpił do legionów. Przełomowe znaczenie dla dalszych jego losów miał dzień 15 sierpnia 1803 roku, kiedy to, jak twierdził, doznał iluminacji (ponieważ był to dzień czczony w Kościele katolickim jako dzień Wniebowzięcia Marii Panny, na pamiątkę tego wydarzenia przybrał imię Maria). Od tej pory zajął się wyłącznie nauką zamierzając stworzyć nową filozofię (zwaną filozofią achrematyczną, która przekraczając granice świata rzeczy dosięgnie Absolutu i zasad stwórczych, aby z nich, drogą dedukcji, wyprowadzić logicznie spójną teorię całej rzeczywistości) oraz dokonać gruntownej rekonstrukcji systemu nauki, której początkiem miała być reforma matematyki (ta ostatnia sprowadzała się do wyprowadzenia wszelkich działów matematyki z jednej zasady ogólnej, z „absolutnego prawa algorytmu”).

Niezrozumiany i odrzucany przez współczesnych, a jednocześnie ignorujący dokonania innych, wiódł żywot uczonego prywatnego skazanego na pomoc i wsparcie przypadkowych sponsorów, uczonego całkowicie oddanego sprawie i poświęcającego jej całe życie i wszystkie siły. Zmarł w opuszczeniu, pochowany został na cmentarzu w Neuilly. Na jego nagrobku (ufundowanym przez jednego z dawnych sponsorów) wyryto napis „L’acte de chercher la Verité accuse le pouvoir de la trouver”, formuły trzech praw matematycznych (które Wroński uznał za emblematy mesjanizmu — filozofii, którą rozwijał) oraz litery A.D.M.G. (Ad Maiorem Dei Gloriam).

Zostawił liczne dzieła. Jego bibliografia obejmuje 107 pozycji opublikowanych oraz kilkadziesiąt (!) rękopisów (przechowywanych w Bibliotece Kórnickiej). Pisał i publikował prawie wyłącznie po francusku. Jego prace były tłumaczone na włoski, hiszpański, portugalski, niemiecki, rosyjski, angielski i polski.

W zakresie matematyki zajmował się algebrą, analizą, teorią funkcji, równaniami różniczkowymi, arytmetyką i teorią liczb, kombinatoryką i rachunkiem prawdopodobieństwa,

geometrią i trygonometrią, jak również filozofią i historią matematyki.

Należy do myślicieli raczej zapomnianych. Jego pomysły nie znalazły zwolenników czy kontynuatorów, mimo że był człowiekiem wybitnym i jednym z najbardziej oryginalnych myślicieli (znał kilkanaście języków, posiadał wszechstronną wiedzę w wielu dziedzinach, był erudytą). Jedyne właściwie ślad jego pomysłów, który pozostał i funkcjonuje w matematyce do dziś, to pojęcie wrońskianu (wprowadzone w pracy z roku 1812).

R.M.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 6–8.10.2003 gośćmi Zakładu Teorii Obliczeń byli prof. Claudia Casadio (Chieti, Włochy) i prof. Joachim Lambek (Montreal, Kanada).

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 19–21.10.2003 gościem Zakładu Metod Numerycznych był prof. Charles R. Johnson z Williamsburga (USA).

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 28.10–23.11.2003 gościem Zakładu Analizy Funkcjonalnej był prof. José Bonet z Uniwersytetu w Walencji (Hiszpania).

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Mieczysław Mastyło przebywał w dniach 10–16.10.2003 na Uniwersytecie w Memphis (USA), gdzie prowadził badania naukowe i wygłosił odczyty.

★ ★ ★ ★ ★

Dr Irena Skipor-Rybacka przebywała w dniach 10–13.10.2003 w Centre for Information in Mathematics Teaching w Budapeszcie (Węgry).

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Andrzej Sołtysiak przebywał w dniach 11–25.10.2003 na Uniwersytecie w Mexico City (Meksyk).

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Andrzej Ruciński przebywał w dniach 24–28.10.2003 na Uniwersytecie w Berlinie (Niemcy), gdzie wygłosił odczyt.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Roman Murawski przebywał w dniach 26.10–5.11.2003 na Uniwersytecie w Hanowerze (Niemcy), gdzie prowadził badania naukowe oraz wygłosił wykład.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Leszek Skrzypczak przebywał w dniach 27–31.10.2003 na Uniwersytecie w Jenie (Niemcy).

★ ★ ★ ★ ★

Dr Maciej Radziejewski przebywał w dniach 6–11.11.2003 na Uniwersytecie w Grazu (Austria) w ramach współpracy naukowej.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Marek Nawrocki i dr Anna Ren-Kurc przebywali, na zaproszenie firmy Microsoft, w dniach 9–11.11.2003 w Budapeszcie (Węgry), gdzie brali udział w *Microsoft Research Academic Conference*.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Wojciech Buszkowski przebywał w dniach 12–16.11.2003 na Uniwersytecie w Utrechcie (Holandia), gdzie brał udział w obronie rozprawy doktorskiej.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 19–22.11.2003 prof. dr hab. Wojciech Buszkowski przebywał w Kopenhadze (Dania), gdzie brał udział w konferencji *Trends in Logic II — 50 Years of „Studia Logica”*.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Paweł Domański przebywał w dniach 20–24.11.2003 na Uniwersytecie w Barcelonie (Hiszpania) w ramach konsultacji naukowych.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Krzysztof Pawałowski przebywał w dniach 14–23.11.2003 na Uniwersytecie w Osace (Japonia) w ramach współpracy naukowej.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski przebywać będzie w dniach 16.11–12.12.2003 na Uniwersytecie w Genui (Włochy) w ramach współpracy naukowej.

★ ★ ★ ★ ★

Notatka

**THE WŁADYSŁAW ORLICZ CENTENARY CONFERENCE
and FUNCTION SPACES VII**

Pod honorowym patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Aleksandra Kwaśniewskiego, w dniach 21–25 lipca 2003 roku odbyła się na naszym Wydziale konferencja międzynarodowa The Władysław Orlicz Centenary Conference and Function Spaces VII. Jej zasadniczym celem było upamiętnienie setnej rocznicy urodzin Profesora Władysława Orlicza. Po II Wojnie Światowej zainicjował on powstanie Poznańskiego Ośrodka Matematyki, którego rozwój wspierał przez ponad 45 lat. Postanowiono ponadto kontynuować cykl konferencji Function Spaces poświęconych różnym przestrzeniom funkcyjnym i związanym z nimi problemom analizy funkcjonalnej. Konferencje te odbywają się zwykle co

trzy lata, od 1986 roku, staraniem matematyków poznańskich, którzy współpracowali z Profesorem Orliczem lub są uczniami współpracowników Władysława Orlicza.

Głównym organizatorem tego znaczącego wydarzenia był Wydział Matematyki i Informatyki UAM. Do grona współorganizatorów należały następujące instytucje: Komitet Nauk Matematycznych PAN, Międzynarodowe Centrum Matematyczne Stefana Banacha, Instytut Matematyki Politechniki Poznańskiej i Polskie Towarzystwo Matematyczne. Z Komitetem Organizacyjnym, kierowanym przez dziekana Wydziału, prof. dra hab. Zbigniewa Palkę, współpracowali: wojewoda wielkopolski i marszałek województwa wielkopolskiego, prezydent miasta Poznania, Telewizja Polska, Akademickie Studio Filmowe UAM, Centrum Kultury „Zamek”. Patronami medialnymi był Program Trzeci Telewizji Polskiej oraz Radio 88,4 FM. Od strony finansowej i rzeczowej konferencję wsparli: Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, Polskie Linie Lotnicze LOT, Novotel Poznań Centrum, Microsoft Corporation, Alma S.A., Alma Internet S.A., PZU Życie S.A., GlaxoSmithKline Pharmaceuticals S.A., Poznańska Energetyka Ciepła S.A., IMPRESJA Wydawnictwa Elektroniczne S.A., Polkomtel S.A., Bank Zachodni WBK S.A., Radio 88,4 FM, ACM Mari Car, Audio Visual Center, Arpa - Jerzy Gurawski oraz Grażyna Banaszkiewicz.

Pracami Komitetu Programowego The Władysław Orlicz Centenary Conference kierowali profesorowie Z. Ciesielski i L. Drewnowski, a jego członkami byli: W.B. Johnson, F.L. Hernandez, J. Lindenstrauss, N. Kalton, J. Musielak, G. Pisier, A. Pełczyński, P. Ulyanov. Nad programem naukowym konferencji Function Spaces czuwali profesorowie: J. Musielak, H. Hudzik, L. Skrzypczak.

W konferencji uczestniczyło ponad 150 matematyków z czterech kontynentów. Zasadniczą część programu stanowiły 22 pięćdziesięciominutowe odczyty plenarne, wygłoszone przez zaproszonych specjalistów reprezentujących najwyższy, światowy poziom naukowy z zakresu szeroko rozumianej analizy. Każdy z nich otrzymał po wykładzie pamiątkowy medal. Grono tych wykładowców tworzyli: G. Bennett (Indiana University, USA), J. Diestel (Kent State University, USA), P. Domański (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), F.L. Hernandez (Complutense University, Hiszpania), N. Kalton (University of Missouri, USA), B. Kashin (Steklov Mathematical Institute, Rosja), H. König (University of Kiel, Niemcy), S. Konyagin (Moscow State University, Rosja), J. Kurzweil (Academy of Sciences, Czechy), L. Maligranda (Luleå University of Technology, Szwecja), A. Pinkus (Technion University Haifa, Izrael), K. Urbanik (Uniwersytet Wrocławski), P. Wojtaszczyk (Uniwersytet Warszawski), J. Appell (University of Würzburg, Niemcy), T. Iwaniec (Syracuse University, USA), A. Kamińska (University of Memphis, USA), D. Pallaschke (University of Karlsruhe, Niemcy), L.E. Persson (Luleå University of Technology, Szwecja), A. Rozhdestvensky (Moscow State University, Rosja), C. Sbordone (University of Naples, Włochy), B. Sims (University of Newcastle, Australia), F. Sukochev (Flinders University, Australia). Sesje popołudniowe wypełniło ponad 60 komunikatów prezentowanych w 7 sekcjach.

Uroczyste otwarcie konferencji nastąpiło w Auli UAM, w którym uczestniczyli i głos zabierali: Jego Magnificencja Rektor UAM, prof. dr hab. Stanisław Lorenc, przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej, prof. dr hab. Ryszard Ławniczak, minister Edukacji Narodowej i Sportu, dr Krystyna Łybacka, prezes Oddziału Poznańskiego PAN, prof. dr hab. Jan Węglarz, przedstawiciel Instytutu Matematycznego PAN, prof. dr hab. Czesław Olech. Wystąpili również przedstawiciele Komitetu Programowego konferencji, prof.

Joram Lindenstrauss i prof. Nigel Kalton. Pierwszym wykładem była prezentacja prof. Lecha Maligrandy „Władysław Orlicz: his life, work and contribution to mathematics”, ilustrowana wieloma interesującymi fotografiami. Ceremonię otwarcia zakończyła projekcja filmu „Przestrzenie”, autorstwa Grażyny Banaszkiwicz, przedstawiającego sylwetkę Władysława Orlicza. Widzowie ze wzruszeniem oglądali sekwencje z udziałem bohatera filmu. Z wielkim uznaniem przyjęto także występ Chóru Akademickiego UAM, którego brawurowe wykonanie utworu „The lion sleeps tonight” spotkało się z bardzo gorącym przyjęciem.

Sesję popołudniową pierwszego dnia konferencji poprzedził podniosły akt odsłonięcia, w hallu Wydziału Matematyki i Informatyki, tablicy pamiątkowej poświęconej Profesorowi Orliczowi. Odsłonięcia dokonała pani minister Łybacka, przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich oraz przedstawiciele świata nauki.

Wszystkie wykłady plenarne, głównie za sprawą sławy nazwisk osób je wygłaszających, cieszyły się bardzo dużą frekwencją. Znaczna część owych wykładów przedstawiała rozwój i aktualny stan badań tych zagadnień, które były w przeszłości analizowane w pracach Władysława Orlicza. Natomiast komunikaty, najogólniej rzecz ujmując, dotyczyły: struktury przestrzeni Banacha, a w szczególności ich geometrii, operatorów między przestrzeniami Banacha (w tym zagadnień interpolacyjnych), przestrzeni funkcji gładkich i analitycznych, różnych typów przestrzeni funkcji mierzalnych (przestrzenie Orlicza, Lorentza), teorii aproksymacji, równań różniczkowych i całkowych.

Władze Wielkopolski, miasta Poznania i Uniwersytetu im. A. Mickiewicza, doceniając rangę i znaczenie tej konferencji, odniosły się z niezwykłą gościnnością do jej uczestników zapraszając wszystkich na uroczyste bankiety w dawnym zamku cesarskim, historycznym budynku Urzędu Miasta i foyer Auli Uniwersyteckiej. Bogaty program dopełniających konferencję imprez kulturalnych i towarzyskich obejmował ponadto: przyjęty z aplauzem koncert na trąbkę i organy (w wykonaniu profesorów Poznańskiej Akademii Muzycznej), jaki odbył się w poznańskiej farze, zwiedzanie zabytków architektury i muzeów okolic Poznania, piknik w parku Ośrodka Konferencyjnego w Będlewie.

Uczestnicy konferencji tłumnie zbrali się na skromnej uroczystości zasadzenia przed budynkiem dydaktycznym Wydziału modrzewia upamiętniającego setną rocznicę urodzin Władysława Orlicza. Czynny udział w sadzeniu drzewa wzięli m.in. profesorowie: Lindenstrauss, Diestel, Kalton, Ciesielski, Pełczyński, Maligranda.

Organizatorzy sprezentowali każdemu z uczestników starannie wydany, w wersji polskiej i angielskiej, CD-ROM zawierający: wspomniany wyżej film „Przestrzenie”, bogatą, bo liczącą bodaj ponad 200 fotografii galerię zdjęć z życia i pracy profesora Orlicza (w tym zdjęcia przedwojennego Lwowa i Poznania), biografię Władysława Orlicza, obszernie omówienie dorobku naukowego oraz pełną listę jego publikacji, a także doktoratów, których był promotorem, informacje o dotychczas zorganizowanych konferencjach poświęconych Władysławowi Orliczowi i wykładach jego imienia, informacje o Księdze Szkockiej i wpisanych do niej problemach autorstwa Władysława Orlicza, wiadomości o Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie i Uniwersytecie Poznańskim, krótkie notki o międzywojennym Lwowie i Poznaniu.

Konferencji towarzyszyło również spore zainteresowanie mediów. W poznańskiej prasie ukazało się przynajmniej kilka wzmianek o niej, a TVP3 dwukrotnie zapraszał przedstawiciele komitetu programowego i organizacyjnego do udziału w bieżących audycjach informacyjnych i publicystycznych.

Obserwując przebieg konferencji, uwzględniając opinie uczestników, a zwłaszcza patrząc na materiały naukowe stanowiące jej dorobek, można wyrazić opinię, że konferencja spełniła oczekiwania pod względem poziomu merytorycznego i jakości przekazanych treści (będą one, po zrecenzowaniu przedstawionych prac, opublikowane w serii Banach Center Publications, a ponadto wraz z dokumentacją fotograficzną i filmową umieszczone na kolejnym CD-ROM-ie, który zostanie rozesłany uczestnikom). Omawiane wydarzenie było też ważnym sprawdzianem prężności i sprawności organizacyjnej naszego środowiska. Przygotowania do konferencji trwały długo i zaangażowała się w nie duża grupa pracowników Wydziału. Jednak na wyróżnienie zasługuje przede wszystkim tytaniczny trud przewodniczącego komitetu organizacyjnego. To głównie za jego sprawą udało się zrealizować to wielkie przedsięwzięcie z pełnym powodzeniem.

Prof. dr hab. Witold Wnuk

Sprostowanie: W numerze 1 (94), na stronie 3 przez pomyłkę umieszczono niepełną informację. Powinna ona brzmieć: Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 10.10.2003 Dziekan prof. dr hab. Zbigniew Palka wręczył prof. drowi hab. Henrykowi Hudzikowi Medal im. Władysława Orlicza wydany z okazji setnej rocznicy urodzin.

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@amu.edu.pl)

<http://www.wmid.amu.edu.pl>